

5.12.2025

Sosiaali- ja terveysministeriö
Lausuntopalvelu.fi**ASIA Lausunto luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi Säteilyturvakeskuksen suoritteista perittävistä maksuista vuosina 2026 ja 2027 VN/21138/2025**

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Lääkäripalveluyritykset ry:n lausuntoa luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi Säteilyturvakeskuksen suoritteista vuosina 2026 ja 2027 perittävistä maksuista.

Nykyinen sosiaali- ja terveysministeriön asetus on ollut voimassa 1.1.2025 lukien ja sen voimassaoloaika päättyy 31.12.2025. Ehdotettavan asetuksen pykälät vastaisivat voimassa olevaa asetusta. Myös liitteen mukaiset nykyiset maksut pysyisivät ennallaan.

Uusina maksuina liitteeseen ehdotetaan kuitenkin lisättäväksi radioaktiivisten jätteiden käsittelystä perittävät maksut. Asetuksen voimassaoloajaksi ehdotetaan kahta vuotta 1.1.2026 lukien. Asetus annettaisiin valtion maksuperustelain (150/1992) 8 §:n nojalla.

Voimassa olevan asetuksen liitteessä säädetään valtion maksuperustelain 8 §:n nojalla, minkä suuruisia maksuja Säteilyturvakeskuksen julkisoikeudellisista suoritteista voidaan periä. Suoritteet liittyvät pääasiassa säteilytoiminnan valvontaan, jota tehdään säteilylain (859/2018) nojalla. Maksujen suuruus on määritelty ottaen huomioon valtion maksuperustelain säännökset suoritteiden kustannusvastaavuudesta.

Ehdotetun asetuksen valmistelun pohjana on Säteilyturvakeskuksen laatima laskelma Säteilyturvakeskuksen maksullisten suoritteiden kustannusvastaavuudesta vuonna 2025 (1/-7/2025). Asetuksen soveltamisalaan kuuluvien suoritteiden osalta kustannusvastaavuuslaskelma vuodelta 2025 osoittaa 28 643 euron ylijäämän eli kustannusvastaavuus oli 108 prosenttia. Nykyiseen voimassa olevaan maksuasetukseen hintoja tarkasteltiin alaspäin vuosien 2023 ja 2024 kustannusvastaavuuslaskelmien perusteella pääosin noin 12,3 prosenttia vuosien 2023 ja 2024 asetuksen mukaisista suoritteiden euromääristä.

Ehdotuksen mukaan nykyisessä maksuasetuksessa olevien maksujen euromääräisiä hintoja ei muuteta. Vaikka tulos edellä mainitun kauden perusteella laskettuna osoittaa vähäistä ylijäämää, näin ei kuitenkaan välttämättä ole koko vuotta 2025 edustavassa laskelmassa. Kustannusvastaavuuden kehityksessä loppuvuoden osalta on ollut vuosittaista vaihtelua kumpaankin suuntaan. Lisäksi Säteilyturvakeskus ennustaa vuosille 2026 ja 2027 kohoavia kustannuksia muun muassa valtion virkaehtosopimuksen mukaisesti nousevien palkkakustannusten sekä uuden lupa- ja valvontatietojärjestelmän käyttöönoton vuoksi. Edellä mainituista syistä hintojen alentamista paremman kustannusvastaavuuden tavoittelemiseksi ei nähdä tässä vaiheessa tarkoituksenmukaisena. Hintojen alentaminen voisi vain korostetusti lisätä korotuspainetta seuraaville vuosille.

Uutena asiana maksuasetukseen lisättäisiin uusi maksutaulukko radioaktiivisten jätteiden käsittelystä perittävistä maksuista. Nykyisin näiden suoritteiden hinnoittelu perustuu Säteilyturvakeskuksen liiketaloudellisin perustein annettuun hinnastoon. Valtion vastuulle tulee radioaktiivista jätettä pääasiassa säteilylain 80 §:ssä säädetyillä perusteilla. Näin ollen näitä maksuja on perustellumpaa pitää julkisoikeudellisin perustein määräytyvinä, mistä syystä on tarpeen lisätä mainittujen maksujen määräytymisperusteet asetuksen taulukkoon.

Ehdotuksen tavoitteena on, että Säteilyturvakeskuksen suoritteista perittävät maksut olisivat kustannusvastaavia vuosina 2026 ja 2027.

Lääkäripalveluyritykset ry (LPY) kiittää lausuntopyynnöstä. Alla on vastauksemme Lausuntopalvelussa.

LPY:n mielestä on perusteltua, että Säteilyturvakeskuksen suoritteistaan perimät maksut ovat valtion maksuperustelain (150/1992) periaatteiden mukaisia.

Yhdistys pitää tarkoituksenmukaisena sitä, että Säteilyturvakeskuksen suorittemaksut asetetaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan ja ne säilytetään vuoden 2025 tasolla, vaikka tänä vuonna kyseisistä suoritteista kertyisikin vähän ylijäämää.

LPY esittää, että Säteilyturvakeskukselle asetetaan selkeä tuottavuuden parantamistavoite, jotta suorittemaksujen korottamiselle ei olisi tarvetta jatkossakaan.

Lääkäripalveluyritykset ry:n puolesta,

Ismo Partanen
toiminnanjohtaja